

PRZEWODNIK BHP DLA WYKONAWCÓW

GÓRKA CEMENT

BEZPIECZEŃSTWO NAJWAŻNIEJSZE

Przewodnik dla wykonawców zawiera
wymagania BHP podczas prac
prowadzonych w naszym zakładzie.
Celem niniejszych wytycznych jest
ograniczenie ryzyka wypadku.

Wierzymy, że bezpieczeństwo jest ważne
dla naszych partnerów, dlatego liczymy
na aktywne wsparcie w zapewnieniu
bezpiecznych warunków pracy.

Opracował: Inspektor BHP *Artur Wątroba*

Zatwierdził: Dyrektor Generalny *Jerzy Szymański*

Data wydania: *grudzień 2018*

PVI-p5/F1pl

GÓRKA CEMENT

Siedzibą naszej spółki jest miasto Trzebinia leżące przy autostradzie łączącej Kraków z Katowicami. Tutaj, od ponad 100 lat produkujemy cementy sprzedawane w całej Europie. W międzyczasie zmieniała się Europa, zmieniały państwa i ustroje. U nas zmieniały się technologie produkcji, gatunki cementów (dawnej portlandzkie obecnie, glinowo-wapniowe oraz wysokoglinowe) i rynki sprzedaży. Dzisiejsza GÓRKA CEMENT to

firma bogata historycznymi doświadczeniami i długoletnią tradycją.

Od roku 2000 jesteśmy częścią koncernu MAPEI. Dostarczając codzienne cementy GÓRKAL dla naszych Odbiorców w ponad 60 krajach, a także dla naszych kolegów z Grupy MAPEI, nauczyliśmy się odpowiedzialności za nasze produkty oraz elastyczności w działaniu.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Wykonawcy mają obowiązek zapobiegać ryzyku obrażeń i utraty zdrowia swoich pracowników a także pracowników GÓRKI CEMENT, mogących przebywać w obszarze realizowanej usługi.

Standardy

- Zapewnienie i utrzymanie bezpiecznej infrastruktury, organizacji pracy, w tym także dostępu do miejsca pracy.
- Utrzymanie miejsca pracy i otaczającego je obszaru w odpowiednim, bezpiecznym stanie.
- Zapewnienie informacji, szkoleń i nadzoru dla wszystkich pracowników, tak aby mogli wykonywać pracę w sposób bezpieczny.
- Zapewnienie i stosowanie odpowiednich barier ograniczających dostęp do miejsca pracy (wygrodzenie terenu).
- Natychmiastowe zgłaszanie, do osoby zlecającej pracę, wszelkich wypadków, zdarzeń potencjalnie wypadkowych lub zagrożeń.
- Zapewnienie aktualnych uprawnień np. na użytkowanie wózków widłowych itp.
- Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa opisanych w tym przewodniku.
- Upewnienie się, że sprzęt ochrony osobistej został odpowiednio dobrany oraz, że zapewniono szkolenie w zakresie jego użycia i konserwacji.

**Wykonawcy muszą być świadomi zagrożeń.
Należy wdrożyć środki zapobiegawcze.**

ŚRODKI OCHRONY OSOBISTEJ

Wykonawcy są zobowiązani do zapewnienia środków ochrony osobistej w miejscu pracy, dobranymi odpowiednio do istniejących zagrożeń. Pracownicy muszą być przeszkoleni w zakresie właściwego stosowania środków ochrony osobistej, a cały sprzęt musi być utrzymywany w dobrym stanie.

Standardy

- Środki ochronne muszą być tak dobrane aby można było bezpiecznie wykonać pracę
- Hełm ochronny musi być używany przez cały czas
- Wszyscy pracownicy muszą nosić przez cały czas ubrania z elementami odblaskowymi lub kamizelki odblaskowe.
- Pracownicy muszą nosić odpowiednie obuwie robocze.
- Wrazie potrzeby należy założyć maskę przeciwpyłową i okulary ochronne
- Podczas pracy na wysokości wymagane jest stosowanie systemu asekuracji chroniącego przed upadkiem
- Ochrona słuchu musi być stosowana w miejscach oznaczonych znakami

**Środki ochronne stosuj
zgodnie z wymaganiami
producenta**

PRACA NA WYSOKOŚCI

Praca na wysokości jest jedną z najczęstszych przyczyn ofiar śmiertelnych i poważnych obrażeń. Najczęściej dochodzi do upadku z drabin i przez kruche powierzchnie.

Praca na wysokości (tam, gdzie jest to nieuniknione), powinna być wykonywana z bezpiecznej powierzchni z odpowiednim zabezpieczeniem krawędzi. Wykonawca powinien się upewnić, że pracownicy posiadają wystarczające umiejętności, wiedzę i doświadczenie oraz, że jest zapewniony bezpośredni nadzór.

Kolejność środków ochronnych

1. Unikanie, jeśli to możliwe, pracy na wysokości
2. Praca z istniejącego miejsca pracy lub korzystanie z istniejących środków dostępu. Na przykład istniejący płaski dach z trwałą ochroną krawędzi.
3. Zapewnienie odpowiedniego sprzętu roboczego, aby zapobiec upadkowi, np. rusztowania, podnośnik koszowy
4. Zapewnienie sprzętu roboczego w celu zminimalizowania odległości i konsekwencji upadku, np. systemy powstrzymujące upadek, uprząż, itp.

**Zapewnij instrukcje
i szkolenia**

Ochrona przed spadającymi przedmiotami

Należy wziąć pod uwagę bezpieczeństwo osób, które pracują lub przechodzą pod pracą na wysokości. Należy zastosować środki chroniące je przed spadającymi przedmiotami.

Rusztowanie

Powinien istnieć bezpieczny dostęp za pomocą drabiny do rusztowania i poszczególnych poziomów. Pomosty muszą posiadać poręcze oraz deski burtowe. Rusztowanie powinno być zaprojektowane, wzniesione, zmienione i zdemontowane przez kompetentne osoby.

Szelki bezpieczeństwa

Szelki bezpieczeństwa powinny być noszone i mocowane do odpowiednich punktów kotwienia. Przed użyciem należy ocenić wizualnie stan szelek (oprócz regularnych kontroli przeprowadzanych przez uprawnione osoby wg. zaleceń producenta).

Drabiny

Drabiny należy traktować przede wszystkim jako środek dostępu do miejsca pracy, a nie jako miejsce pracy. Drabiny można jednak stosować do pracy krótkoterminowej, lekkiej i niskiego ryzyka.

**Zachowaj 3 punkty
podparcia na drabinie**

PRZESTRZEŃ ZAMKNIĘTA

Przestrzeń zamknięta to miejsce z ograniczonym wejściem i wyjściem, gdzie może dojść do poważnych obrażeń w wyniku występowania niebezpiecznych warunków lub substancji (np. brak tlenu). Przykładowe prace w przestrzeni zamkniętej w naszym zakładzie: wewnątrz młyna, wewnątrz pieca, wewnątrz elektrofiltra oraz wewnątrz kanałów, silosów i komór.

Pozwolenie na prace w przestrzeni zamkniętej zawiera

1. Czas, w którym pracownicy wchodzi i opuszczają zamkniętą przestrzeń
2. Wyniki pomiarów atmosfery
3. Lista wszystkich wymaganych środków ochrony osobistej
4. Lista wszystkich znanych zagrożeń

Organizacja pracy

PRZYGOTOWANIE WEJŚCIA

1. Zidentyfikować zagrożenia związane z miejscem pracy
2. Odłączyć zasilanie i zablokować wszystkie źródła energii (system LOTO)
3. Przewietrzyć miejsce pracy
4. Ograniczyć dostęp osób postronnych (wygrodzenie)

POMIAR ATMOSFERY

Poziom tlenu 19,5% - 23,5%

PRZYGOTOWANIE ŚRODKÓW OCHRONNYCH np. ubranie przeciwpyłowe, maski p.pyłowe, szelki bezpieczeństwa (w razie konieczności)

ZAPEWNIENIE KOMUNIKACJI I ASEKURACJI

**Prace w przestrzeni
zamkniętej
tylko na polecenie
pisemne**

JUTRO
NAGRODĄ ZA
DZISIEJSZĄ
BEZPIECZNĄ
PRACĘ

PRACE POŻAROWO NIEBEZPIECZNE

Praca ze źródłami zapłonu w pobliżu materiałów łatwopalnych jest określana jako “praca pożarowo niebezpieczna”. Prace związane z otwartym ogniem, lutowaniem, spawaniem, cięciem lub szlifowaniem muszą być wykonywane zgodnie z warunkami określonym w pozwoleniu na prowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych.

Ponadto należy wziąć pod uwagę:

- Przed rozpoczęciem pracy upewnić się, że wszystkie urządzenia są w dobrym stanie.
- Upewnić się, że wszystkie odpowiednie osobiste ochrony są dostępne na miejscu, a każdy pracownik został przeszkolony w zakresie ich prawidłowego użytkowania, czyszczenia i przechowywania.
- Przed rozpoczęciem pracy dokładnie sprawdzić obszar roboczy.
- Należy zidentyfikować występowanie materiałów łatwopalnych i usunąć je (jeśli to możliwe) z obszaru roboczego.
- Jeśli nie można usunąć materiałów palnych, należy przykryć je ognioodpornymi kocami lub osłonami.
- Chronić przewody gazowe i sprzęt przed spadającymi iskrami, gorącymi materiałami i przedmiotami.
- Zamieść wszystkie łatwopalne materiały na podłogach wokół strefy roboczej. Palne podłogi muszą być utrzymywane w stanie wilgotnym lub pokryte ognioodpornymi kocami lub wilgotnym piaskiem.
- Usunąć wszelki rozlany tłuszcz, olej lub inną łatwopalną ciecz.
- Wewnątrz kanałów usunąć zalegający pył i sprawdzić przewody po zakończeniu pracy.
- Zapewnić odpowiednie gaśnice (gaśnice ABC), które są łatwo dostępne.
- Upewnić się, że apteczki pierwszej pomocy są dostępne na miejscu.
- W razie potrzeby zabezpieczyć, odizolować i odpowietrzyć zbiorniki ciśnieniowe, rurociągi itp.
- Wyeliminować atmosferę wybuchową (np. opary lub pył palny) gdy to niemożliwe nie wolno rozpoczynać pracy.
- Sprawdzić obszar po zakończeniu pracy.
- Przestrzegać wymaganych przepisów i standardów.

**Prace pożarowo
niebezpieczne
wymagają
pozwolenia**

PRACE ENERGETYCZNE

Kontakt z urządzeniami pod napięciem może prowadzić do obrażeń spowodowanych przez wyładowania łukowe i zagrożenia porażeniem prądem elektrycznym. Należy zwrócić się do specjalisty ds. energetycznych o pozwolenie na pracę. Pozwolenie będzie szczegółowo określać wymogi bezpieczeństwa.

Jeśli wykonawca korzysta z naszej sieci elektrycznej, musisz uzyskać pozwolenie. Elektryk sprawdzi stan urządzeń i sposób

HAŁAS

Narażenie na nadmierny hałas w miejscu pracy może spowodować uszkodzenie słuchu. Uszkodzenie błębenków i skomplikowanych struktur w uchu wewnętrznym może spowodować tymczasową lub trwałą utratę słuchu.

Dopuszczalny poziom hałasu wynosi 85 dB. Znaki bezpieczeństwa znajdują się w miejscach, gdzie poziom hałasu jest przekroczony. W tych miejscach należy zapewnić pracownikom osobistą ochronę słuchu.

REKOMENDOWANY STOPIEŃ OCHRONY

Źródło hałasu	poziom	SNR
Młyny surowca	87-99	25-35
Młyny cementu	89-97	25-35
Hala pieców (otoczenie palnika)	90-95	20-30
Inne: kruszarka, przenośnik	86-90	20

The SNR (single number rating) to uproszczony współczynnik redukcji hałasu. Określa tłumienie, jakie może zapewnić ochronnik słuchu.

UWOLNIENIE ENERGII

Źródła energii, w tym elektryczne, mechaniczne, hydrauliczne, pneumatyczne, chemiczne, termiczne lub inne w maszynach lub urządzeniach mogą być niebezpieczne dla pracowników. Podczas serwisowania i konserwacji maszyn i urządzeń nieoczekiwany rozruch lub uwolnienie zmagazynowanej energii może spowodować poważne obrażenia lub śmierć pracowników.

Procedury i sprzęt Lockout / Tagout (LOTO) są stosowane w celu ochrony pracowników przed niebezpiecznymi źródłami energii podczas serwisu i konserwacji. W razie wątpliwości należy skontaktować się z przedstawicielem GÓRKA CEMENT.

Jedyną osobą, która może usunąć urządzenie blokujące, jest osoba, która go założyła.

Procedura LOTO

1	Poinformuj o konieczności wyłączenia	Wykonawca
2	Powiadom potencjalnie zagrożone osoby	Wykonawca
3	Zidentyfikuj źródła energii	Elektryk/ Mechanik
4	Odłącz źródła energii	Electrician/ Mechanik
5	Założ blokadę i oznakowanie	Wykonawca, Elektryk/ Mechanik
6	Sprawdź czy zamknięcie jest skuteczne	Wykonawca, Elektryk/ Mechanik
7	Wykonaj zaplanowaną pracę	Wykonawca
8	Poinformuj o przywróceniu energii	Wykonawca
9	Powiadom potencjalnie zagrożone osoby	Wykonawca
10	Usuń blokadę	Wykonawca, Elektryk/ Mechanik

BEZPIECZEŃSTWO W TRANSPORCIE

Aby uniknąć ryzyka wypadków, należy zawsze przestrzegać ograniczenia prędkości i znaków bezpieczeństwa. Dostawy i odbiory mogą być realizowane tylko z wyznaczonych miejscach.

Wywrotki

- Zwróć szczególną uwagę na pracującą suwnicę podczas przebywania w magazynie surowców
- Opuść przyczepę przed opuszczeniem punktu rozładunku
- Nie wchodź pod zsuwający się materiał
- Przed rozładunkiem nie wchodź na pojazd bez systemu asekuracji chroniącego przed upadkiem z wysokości

Inne pojazdy

- Należy zachować ostrożność podczas pracy z urządzeniem pod ciśnieniem (okulary ochronne, bezpieczna odległość)
- Wchodź na auto-cysterny tylko w miejscach wyposażonych w system asekuracji chroniący przed upadkiem
- Należy stosować kliny pod koła

PORZĄDEK

Skuteczne utrzymanie porządku może pomóc kontrolować lub eliminować zagrożenia w miejscu pracy. Słabe praktyki porządkowe często przyczyniają się do incydentów. Jeśli widok papieru, śmieci, plątaniny kabli zostanie uznany za normalny, inne poważne zagrożenia mogą być uznane za oczywiste. Utrzymywanie porządku jest podstawowym elementem zapobiegania incydentom i pożarom. Należy pamiętać, że jest to ciągły proces i tylko wówczas jest skuteczny i widoczny gdy jest podejmowany systematycznie.

Standardy

- Przejścia i dostęp do urządzeń muszą być zawsze dostępne (drożne)
- Miejsca pracy powinny być wolne od ryzyka potknięcia się.
- Po zakończeniu prac w danym dniu narzędzia i sprzęt muszą być zabezpieczone przed osobami postronnym. Również podczas przerw w pracy.
- Narzędzia muszą być odkładane we właściwe miejsce
- Materiały muszą być przechowywane w sposób bezpieczny i uporządkowany.
- Materiały nie mogą pozostać niezabezpieczone na podwyższonych powierzchniach. Spadające przedmioty mogą spowodować poważne obrażenia.
- Jeżeli to konieczne ustaw odpowiednie oznakowanie, np. "Zakaz wstępu" itp.
- Odpady nie powinny być nadmiernie gromadzone. Należy je stopniowo usuwać z miejsca pracy.
- Wykonawcy powinni zapewnić usuwanie odpadów we własnym zakresie
- W razie potrzeby należy korzystać z koszu na odpady segregowane
- Należy dopilnować aby wyjścia ewakuacyjne były dostępne
- Upewnij się, że gaśnice są łatwo dostępne
- Palenie tytoniu tylko w wyznaczonych miejscach

SUBSTANCJE CHEMICZNE

Substancje chemiczne stwarzają liczne zagrożenia. Mogą wywoływać podrażnienie, uczulenia mogą być też rakotwórcze. Ponadto stwarzają ryzyko pożaru.

Standardy

1. Należy zapewnić dostęp do karty charakterystyki substancji chemicznej
2. Przechowywać chemikalia w odpowiednim magazynie
3. Należy odkładać chemikalia do magazynu, gdy nie są używane
4. Substancje chemiczne muszą być przechowywane w oryginalnych pojemnikach
5. Usuwanie rozlanej lub rozsypanej substancji przeprowadzać zgodnie z zaleceniami producenta. Należy zapewnić bezpieczeństwo ludzi i środowiska
6. Zapewnić odpowiedni sprzęt ochronny

**Czytaj etykiety
substancji
chemicznych**

BEZPIECZEŃSTWO NA TORACH

Standard

- Rozpoczęcie i zakończenie prac na bocznicy kolejowej należy zgłosić kierownikowi zmiany.
- Osoby nieupoważnione nie mogą przebywać na torach
- Zachować szczególną ostrożność podczas prac na bocznicy kolejowej
- Na bocznicy nie wolno używać zatyczek do uszu, słuchawek ani telefonu komórkowego.
- Nie przechodzić przez zamknięte przejścia kolejowe
- Nie przekraczać torów przed zbliżającym się pociągiem oraz bezpośrednio za nim
- Nie przebywać między manewrującym składem kolejowym a rampą lub innymi stałymi obiektami
- Zabronione jest chodzenie pomiędzy szynami
- Nie wolno stawać na szynach i ruchomych częściach rozjazdów

POZOSTAŁE INFORMACJE

Standardy

- Wypadki przy pracy należy niezwłocznie zgłosić przedstawicielowi GÓRKA CEMENT. Dotyczy to również zdarzeń prawie wypadkowych.
- Aby wydzielić obszar pracy należy użyć taśmy ostrzegawczej
- Prace nie mogą rozpocząć się do czasu wdrożenia wymaganych środków bezpieczeństwa i zapewnienia instrukcji i szkolenia.
- Podczas poruszania się należy korzystać z wyznaczonych szlaków.
- Prace w wykopach mogą być wykonywane tylko po uprzedniej konsultacji z osobą kontaktową Górka Cement (ze względu na ryzyko uszkodzenia rur i przewodów).
- Doły, kanały itp. należy zabezpieczyć w czasie pracy. Pozostawione bez nadzoru należy osłonić lub zabezpieczyć, aby nikt nie wpadł.
- Wszystkie prace wykonane przez wykonawców mogą podlegać inspekcji BHP
- Wszystkie obrażenia należy niezwłocznie zgłaszać do osoby kontaktowej GÓRKA CEMENT.
- Prace mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby z odpowiednimi uprawnieniami.
- Przewody muszą być tak poprowadzone, aby nie uległy uszkodzeniu. Nie mogą leżeć w błocie lub wodzie oraz na przejściach.
- GÓRKA CEMENT nie zezwala na palenie tytoniu w zakładzie, z wyjątkiem obszarów, które zostały oznaczone.
- Zabronione jest spożywanie alkoholu oraz przebywanie na terenie zakładu pod jego wpływem

OCHRONA ŚRODOWISKA

Od wykonawców wymaga się uwzględnienia wszelkich sytuacji związanych z ochroną środowiska oraz zaplanowania pracy w taki sposób, aby zminimalizować wpływ na środowisko.

Odpady

Wykonawca usuwa odpady we własnym zakresie.

Odpady powinny być:

- Przechowywane w wydzielonym i wyznaczonym miejscu. Należy upewnić się, że potencjalne wycieki lub opary nie będą stanowić zagrożenia dla środowiska i ludzi.
- Odpady niebezpieczne muszą być oznakowane i przechowywane w oryginalnym pojemniku
- Odpady niebezpieczne muszą być przekazywane do unieszkodliwienia zgodnie z wymogami karty charakterystyki.
- Należy regularnie usuwać odpady, aby uniknąć akumulacji
- Odpady komunalne powinny być segregowane i umieszczane w odpowiednich pojemnikach

Wycieki

Wycieki substancji należy natychmiast zabezpieczyć i usunąć.

Sposób postępowania

- Powiadomić przedstawiciela GÓRKA CEMENT
- Zabezpieczyć obszar przed dalszym niekontrolowanym rozlaniem za pomocą środka ograniczającego
- Chronić cieką i obszary nieutwardzone przed przedostawaniem się odpadów
- Przystąpić do likwidacji wycieku za pomocą sorbentu
- Dokładnie usunąć zużyty sorbent do zamkniętych pojemników

Środki bezpieczeństwa

- Postępować zgodnie z zaleceniami karty charakterystyki
- Unikać potencjalnych źródeł zapłonu (ognia, niedopałków, iskieł itp.), zapewnić dobrą wentylację.
- Użyć zalecanej odzieży ochronnej.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Działania prewencyjne

1. Zachować obszar roboczy wolny od makulatury, śmieci i innych przedmiotów, które łatwo się zapalają.
2. Sprawdzać przewody elektryczne. Jeśli przewód jest w jakikolwiek sposób uszkodzony, należy go wymienić. Nie układać kabli w miejscach, gdzie mogą zostać uszkodzone.
3. Nie przeciążać obwodów.
4. Wyłączyć urządzenia elektryczne na koniec dnia roboczego
5. Trzymać sprzęt wytwarzający ciepło z dala od wszystkiego, co może się zapalić.
6. Zawsze czytać etykietę i kartę charakterystyki substancji chemicznej, aby ocenić palność i inne zagrożenia pożarowe substancji.
7. Upewnić się, że wszyscy pracownicy, którzy palą tytoń w pracy, korzystają z miejsc do tego wyznaczonych
8. Upewnić się, że maszyny w twoim miejscu pracy są odpowiednio konserwowane, aby zapobiec przegrzaniu i iskrzeniu.
9. Upewnić się, że w miejscu pracy są odpowiednie gaśnice w wystarczającej ilości i, że każdy wie, jak je obsługiwać.

W razie pożaru

1. Ogłoś alarm
2. Powiadom straż pożarną 998 lub 112
3. Poinformuj przedstawiciela GÓRKA CEMENT
4. Rozpocznij ewakuację z budynku
5. Przystąp do gaszenia jeśli jest to bezpieczne

bezpieczeństwo najważniejsze

W celu zwiększenia bezpieczeństwa teren jest monitorowany

Poruszać się wyznaczonymi szlakami

Uwaga na wózki widłowe

Stosować wymagane środki ochronne

Nie wchodzić w obszar pracy suwnicy

Przy pracy na wysokości używać systemu asekuracji

Nie biegać, nie trzymać rąk w kieszeni

Stosować kliny po koła (za wyjątkiem wywrotek)

Palenie tylko w miejscach wyznaczonych

Postój dozwolony tylko na parkingu i miejscach wyznaczonych

Bez uprawnień nie wchodzić w strefy produkcyjne i w zamknięte obszary

W razie zagrożenia ewakuować się do najbliższego wyjścia

Obowiązuje ograniczenie prędkości na drogach

Przestrzegać zaleceń producenta substancji chemicznych

Nie usuwać barier i innych zabezpieczeń

Zakaz jazdy z otwartymi drzwiami

Górka Cement Sp. z o.o.

ul. Lipcowa 58

32-540 Trzebinia

www.gorka.com.pl